

ინტერმედიალური ელემენტები ზაზა ბურჭულაძის რომანში
სიმფსონები

თამარ ჭყოიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შედარებითი
ლიტერატურათმცოდნეობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნის შესაბამისად*

პროგრამა: უცხო ენათა ფილოლოგია და შედარებითი
ლიტერატურათმცოდნეობა (შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ლევან ცაგარელი, პროფესორი, დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2017

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თამარ ჭყოიძე.

16.06.2017.

აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია ის ინტერმედიალური ელემენტები, რომლებიც გვხვდება ზაზა ბურჭულაძის რომანში *სიმფსონები*.

კვლევის მიზანია, საანალიზო მასალაზე დაყრდნობით პერფორმანსისა და რეფერენსის ფუნქციების დადგენა ფენოტექსტში, რაც მოითხოვს არა მხოლოდ რომანის *სიმფსონები* ანალიზს, არამედ ანიმაციის *სიმფსონები*, ტელესერიალის *საიდუმლო მასალები*, გალაკტიონ ტაბიძის პოეზიის, სურამის ციხის შესახებ არსებული თქმულების, ოქროს საწმისის მითისა და 90-იანი წლების სოციალური და პოლიტიკური ვითარების ცოდნას.

ნაშრომის აქტუალურობა განპირობებულია ერთი მხრივ, ქართულ სივრცეში არსებული ინტერმედიალური ტექსტების (მათ შორის რომანის *სიმფსონები*) რაოდენობის ზრდით და მეორე მხრივ, ამ მეთოდზე დამყარებული კვლევების სიმწირით.

ნაშრომში განხილულია ინტერმედიალობის გენეალოგია, მისი ძირითადი კონცეპტების „მედიუმი“/„მედია“ მნიშვნელობა, ინტერმედიალობის თეორიები, რომანის *სიმფსონები* შექმნისა და რეცეფციის თავისებურებები და მისი მიმართება სხვადასხვა მედიურ ფორმატში წარმოდგენილ პრეტექსტებთან.

კვლევა წარმართულია ირინა რაიევსკისა და ვერნერ ვოლფის მიერ შემუშავებული მედიათეორის მიმართებათა ტიპოლოგიების საფუძველზე, უფრო კონკრეტულად კი ლიტერატურულ ტექსტში ენობრივად გადმოცემულ მედიათეორის მიმართებათა სტრატეგიაზე დაყრდნობით. აღნიშნული მაკროსტრატეგიის ფარგლებში გამოყოფილია კონკრეტული ხერხები (რეფერენსი, პერფორმანსი) და წარმოდგენილია შესაბამისი მაგალითები ფენოტექსტიდან და პრეტექსტებიდან. გარკვეულწილად გაანალიზებულია ის ფაქტორები, რამაც სავარაუდოდ განაპირობა მწერლის (ავტორის) არჩევანი (პროზაულ ტექსტში შეეტანა პოეტური თუ სხვა მედიებიდან აღებული კონკრეტული მონაცემები).

ნაშრომი მოიცავს სარჩევს, ქართულ და ინგლისურ აბსტრაქტებს, შესავალს, სამ თავს, დასკვნას და გამოყენებული ლიტერატურის სიას.

საკვანძო სიტყვები: ზაზა ბურჭულაძე, სიმფსონები, ინტერმედიალობა.

Abstract

The work deals with the intermedial elements that are found in Zaza Burchuladze's novel *The Simpsons*.

The purpose of the research is to define performance and reference functions of intermedial elements in the phenotext based on analytical material, that requires not only the analysis of the novel *The Simpsons*, but also the knowing of the animation *The Simpsons*, *The X-Files* of the television series, the poetry of Galaktion Tabidze, the legend about the Surami Fortress, the myth of the Golden Fleece and the social and the political situation of the 90s.

Actuality of the work is on the one hand determined by increasing number of intermedial texts in the Georgian literature (including the novel *The Simpsons*) and on the other hand, by the lack of the research based on this method.

The work deals with the genealogy of the intermediality, the main concepts of "medium"/"media", intermediality theories, with the creating and the characteristics of reciprocity the novel *The Simpsons* and its connection to the pretext presented in various media formats.

The research is conducted on the basis of typology of intermedial interpretations developed by Irina Rajevski and Werner Wolf, more specifically based on the language of strategic interpretations of the language in the literary text. Within the scope of the mentioned macrostrategy there are exemplified specific methods (reference, performance) and the relevant examples from the phenotext and pretext. The factors that are likely to have influenced the writer's (author's) choice (to include in the prose text the specific data from poetry or other media) are also analyzed.

The work contains a table of contents, a variety of Georgian and English abstractions, an introduction, three chapters, a conclusion and an annex of the used literature.

Key words: Zaza Burchuladze, *The Simpsons*, intermediality.